

ӨОЖ 53.531
DOI 10.56525/BBAY8628

ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМАДАҒЫ ДИДАКТИКАЛЫҚ РЕСУРСТАРДЫ ПАЙДАЛАНУ ӘДІСТЕРІ

***ТАЙМУРАТОВА Л.У.**

Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар
және инжиниринг университеті
Ақтау қ., Қазақстан
E-mail: lidiya.taimuratova@yu.edu.kz

ҚЫЛЫЧМҰРАДОВА М.Ж

Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар
және инжиниринг университеті
Ақтау қ., Қазақстан
E-mail: zzhanabilovnaa@mail.ru

***Корреспондент авторы: lidiya.taimuratova@yu.edu.kz**

Аңдатпа. Бұл мақалада оқушылардың танымдық белсенділігін арттыру үшін on-line немесе офлайн режимдері бар әртүрлі телекоммуникациялық арналарды, бұқаралық коммуникацияларды, элеуметтік желі қызметтерін пайдалана отырып, интернетте педагогикалық өзара әрекеттесуді жүзеге асырудың негізі ретінде онлайн платформаны пайдалану мәселесі ашылған. Білім беруде интерактивті технологияларды зерделеу және қолдану бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде сұранысқа ие, интерактивті оқу процесін ұйымдастырудың инновациялық педагог құралдары орналасқан «білім беру онлайн платформалары» түсінігі ашылды, өйткені олардың негізінде мүмкін болады. теориялық және практикалық оқу материалдарымен қамтамасыз ету ғана емес, сонымен қатар оқу үдерісіне қатысушылардың өте интерактивті өзара әрекетін жүзеге асыру.

Мақалада оқытудың инновациялық технологиялары, соның ішінде онлайн-платформалардың түрлері және олардың білім беру процесінде қалай қолданылатыны сипатталады. Осылайша, интербелсенді сөзі - «өзара әрекеттесу» термині сұхбат режимінде кіммен (адаммен) немесе кіммен (мысалы, компьютермен) сөйлесуге немесе сөйлесуге бейімділікті білдіреді.

Инновациялық білім беру жұмысы білім беру процесін өнімді білім алуға бейімдейтін жаңа технологияларды ұтымды енгізу арқылы тұжырымдалады. Бұлар – кабельдік және спутниктік теледидар, бейнеконференциялар, телефорумдар, телемарафондар, партфолио сияқты заманауи технологиялар, білім беру мен тәрбиедегі жеке жетістіктер және элеуметтік оқытуды қоса алғанда, өмірлік дағдыларды дамыту бойынша тренингтер, солардың ішінде әр-түрлі жетістіктер туралы айтылады.

Мақалада білім беру процесінде өзім қолданатын әртүрлі онлайн-платформаларға тоқталдым. Мысалы: Quizzlett, Wordwall, Canva, Padlet, Wooclap, Bouncy Balls т.б.

Кілт сөздер: Онлайн оқыту; білім беру онлайн платформалары; желі технологиялар; интерактивтілік; интерактивті оқыту технологиялары; интернет қызметтері

Кіріспе. Ақпараттық қоғамның дамуы және қазіргі заманғы техникалық мүмкіндіктердің өсуі байланысты, мобильді құрылғылар және интернеттің кең таралғандығы, интерактивті байланыс пен желі құрудың негізгі негізіне айналу, оқу үдерісінде желілік қызметтер мен онлайн платформаларды белсенді пайдалануға мүмкіндік береді. Өзгермелі қоғамдағы жаңа формация мұғалімі – педагогикалық құралдардың барлығын меңгерген, тұрақты өзін-өзі жетілдіруге талпынған, рухани дамыған, толысқан

шығармашыл тұлға құзыреті. Жаңа формация мұғалімі табысы, біліктері арқылы қалыптасады, дамиды. Нарық жағдайындағы мұғалімге қойылатын талаптар : бәсекеге қабілеттілігі, білім беру сапасының жоғары болуы, кәсіби шеберлігі, әдістемелік жұмыстағы шеберлігі. Еліміздің әлемдік білім кеңістігіне еруге талпынысы, білім беру парадигмасының өзгеріп, жаңа ұлттық модельдің қалыптасуы болашақтың жаңаша ойлайтын, дүниеге көзқарас мәдениеті мен санасы дамыған ұрпағын оқытып, тәрбиелейтін кәсіби құзіреттілігі жоғары мұғалімді талап етіп отыр. Бүгінде өзара әрекеттесудің желілік формасы бір сөзбен қолжетімді болып отыр, мектептердеде жоғары оқу орындарындада смартфондар интернет т.б. компьютерлік құрылғылар үздіксіз қолданыста. Бұл дегеніміз білім беру саласындада жаңа ұрпаққа білім беруде оларға ақпарат беруде түбегейлі өзгерістер талап етіледі және де қоғам компьютерлік құрылғыларды оңтайлы және мақсатқа сай пайдалана білу қажет [1]. Интернеттің бүкіл білім беру саласына әсері формалардың өзгеруі желідегі коммуникациялар және олардың қарқындылығы, әлеуметтік өзара әрекеттесулері, білім беру әдістері және т.б. байланысты. Білім беруде интерактивті технологияларды зерделеу және қолдану бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде сұранысқа ие, интерактивті оқу процесін ұйымдастырудың инновациялық педагог құралдары орналасқан «білім беру онлайн платформалары» түсінігі ашылды, өйткені олардың негізінде теориялық және практикалық оқу материалдарымен қамтамасыз ету ғана емес, сонымен қатар оқу үдерісіне қатысушылардың өте интерактивті өзара әрекетін жүзеге асыру мүмкін болады[2].

Зерттеу материалдары мен әдістері. Танымдық әрекетті тиімді ұйымдастыру үшін физика сабағында әртүрлі онлайн платформаларды қолданамын. Мысалы Padlet, QuizLize, Quizzlet, Wooclap, Canva, Wordwall т.б. 9-сынып оқушылары үшін өтілетін тақырыптарына қарай онлайн платформаларды қалай қолданатынымды айта кетейін. 9-сыныпта физиканың механика бөлімін қарастырамыз. Қозғалыс түрлері, кинематика, динамика, статика заңдарын түсіндіруде оқушылардың жадында ұзақ сақталатындай әрі оларға қызықты болу үшін платформаларды дұрыс қолдану керек. Мысалы, «Механикалық қозғалыс» тақырыбы бойынша білімдерін жүйелеу үшін оқушыларға ыңғайлы интерфейсi бар платформаны пайдаланып ментальды карта жасау ұсынылады. 1-суретте осы тақырып бойынша студент жасаған және bubbl.us платформасында жасалған ментальды карта көрсетілген.

1 – сурет. Bubble.us платформасында жасалған ментальды карта.

Wordwall онлайн – платформасы - Wordwall интерактивті және баспа материалдарын жасау үшін пайдаланылуы мүмкін. Үлгілеріміздің көпшілігі онлайн және басып шығару нұсқаларында қол жетімді.Сабақты қызықты қылып өткізуге, үй жұмысын сұрау, миға шабуыл немесе жаңа тақырыпты бекіту үшін тапсырмалар құру үшін Wordwall платформасын қолдану өте ыңғайлы. 2-суретте осы платформаның қолданылы көрсетілген.

2 – сурет. Wordwall платформасы арқылы құрастырылған тапсырмалар.

Тәжірибелік сабақтарда мұғалім мен оқушылардың өзара әрекеттесуінің жаңа формалары мен құралдарын қолдану оқушыларға оқытудың әртүрлі технологияларын таңдауға және олардың әртүрлі жағдайларда танымдық іс-әрекетін ұйымдастыру қабілетін дамытуға нақты мүмкіндіктер туғызады [3,4]. Тәжірибе көрсеткендей, интерактивті оқыту технологияларын қолданғанда жеке интеллектуалды белсендіру мәселелерін тиімді шешуге болады оқушылардың ішкі диалогын ояту процестері үшін жағдай жасау оқушылардың жаңа ақпаратты түсінуі және меңгеруі, педагогикалық даралау өзара әрекеттестік білім беру процесіне мұғалім мен оқушы арасында ақпарат алмасумен екі жақты байланыс орнайды.

Quizlet онлайн платформасы - 21 ғасырда компьютерден де, кез келген мобильді құрылғыдан да қол жетімді флэшкарталары бар тамаша қызметтер бар, осылайша студенттер кез келген уақытта және кез келген жерде (әлеуметтік медиа арнасын

айналдырудың орнына) жаңа сөздерді жаттықтыра алады. Жаттығу режимін орнатуға және үйренген карталарды басқаруға болатындар да бар. Бұл керемет емес пе? Осы мақсаттарға арналған ең танымал қызмет - Quizlet. Бұл платформа ынтымақтастыққа, жұмыстағы бірлікке, жолдастарымен білім алмасуға, тақырыптарды талқылауға және негізгі ойларды сралап, салыстыруға жетелейді. 3 – суретте студенттерге өткен тақырыбын қайталау мақсатында қолданылған онлайн-платформаны қолдану. Бұл программаны қолдану кезінде топтық немесе жеке жұмысты таңдауға болады және кездейсоқ топқа бөлу арқылы топпен жарысады. Бұл программаның ерекшелігі сұрақтардың дұрыс жауабы тек қана бір ғана топ мүшесіне шығады, яғни бұл топпен жұмыс жасауға үйретеді. Бұл платформаны барлық пән мұғалімдері қолдана алады және әр мұғалім өзінің құрастырған тапсырмасын сақтап қою арқылы басқа мұғалімдер бұл тапсырманы қолдана алуға мүмкіндік береді [5,6].

Жаңа ақпаратты, пікірлерді сұрақ-жауап арқылы жаза отырып, қорытынды ойларды жинақтау. Берілген мәліметтерге сүйене отырып, олар өз сұрақтарын қояды және топтық жұмыста жауаптарды, рефлексияларды және белгілі бір талқылауға, ой қорытуға, қорытындыларға келуге жетелейді. Бұл онлайн – платформа оқушылардың сыни ойлауын бағалау арқылы нәтижелер мен жетістіктерді тану және түсіндіру процесі, мақсаттардың қадамдық жүйесін қамтиды.

3 – сурет Quizlet платформасы арқылы студенттерге сабақ беру

Зерттеу нәтижелері. Тәжірибе көрсеткендей, интерактивті оқыту технологияларын қолданғанда жеке интеллектуалды белсендіру мәселелерін тиімді шешуге болады оқушылардың ішкі диалогын ояту процестері үшін жағдай жасау оқушылардың жаңа ақпаратты түсінуі және меңгеруі, педагогикалық даралау өзара әрекеттестік білім беру процесіне мұғалім мен оқушы арасында ақпарат алмасумен екі жақты байланыс орнайды. Интерактивті технологияларды пайдалана отырып сабақты құрастыру кезінде мұғалім білім беру мақсатын қамтитынына сенімді болу керек [7,8]. Яғни объективті бақылау мүмкіндігі бар тапсырмаларды құрастыру сабақ соңында міндетті түрде кері байланыс рефлексия болуы міндетті. Бұл мақаланың зерттеу нәтижелерін қорытындылайтын болсақ сабақ аяқтағаннан кейін оқушылар арасында жүргізілген сауалнама нәтижелері онлайн платформаларды сабақ барысында қолдану сабаққа деген қызығушылық, жаңа тақырыпты жеңіл қабылдауға оң әсерін тигізетініне мүмкіндік беретінін көрсетті. Сонымен қоса оқушыларды ынтымақтастыққа, бір-бірін тыңдауға, топпен бір команда ретінде жұмыс жасауға үйретеді. Сабақтан жақсы кері байланыс алу мұғалім үшін де бір жетістік.

Қорытынды. Қазақстан мектептерінің неғұрлым айқын міндеттерінің бірі әртүрлі методикаларды қолдану арқылы жаңа материалды жеңіл де тиянақты нақты түсіндіруге, меңгеруге жағдай жасалып, ол оқушының санасында берік сақталатын болады [9]. Онлайн платформалар арқылы оқыту – оқушының қызығушылығын арттырудың бірден – бір жолы. Білім беруде кәсіби құзырлы маман иесіне жеткен деп мамандығы бойынша өз пәнін жетік білетін, оқушының шығармашылығы мен дарындылығына жағдай жасай алатын, тұлғалық-ізгілік бағыттылығы жоғары, педагогикалық шеберлік пен өзінің іс-қимылын жүйелілікпен атқаруға қабілетті, оқытудың жаңа технологияларын толық меңгерген, отандық, шетелдік тәжірибелерді шығармашылықпен қолдана білетін кәсіби маман педагогті атаймыз. Мұғалімнің кәсіби құзіреттілігі-оның жан-жақты білімінен ұстаздық шеберлігімен, оқытудың жаңа әдістерін меңгерумен өлшенеді. Мұғалім қаншалықты білімді, шығармашыл болса, оның құзыреттілік аясы да соғұрлым кең болмақ. Жақсы мұғалім — бұл қай кезде де ең алдымен кәсіби деңгейі жоғары, интеллектуалдық, шығармашылық әлеуеті мол тұлға. Ол оқытудың жаңа технологияларын өмірге ендіруге дайын, оқу-тәрбие ісіне шынайы жанашырлық танытатын қоғамның ең озық бөлігінің бірі деп есептеледі.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Крылов Д.А. Виртуальное образовательное пространство как инновационная составляющая техногенной образовательной среды вуза // Современные наукоемкие технологии. 2016. № 9. С. 118–123.
2. Диков А.В. Эволюция интернета от начала до наших дней и далее // Школьные технологии. 2019. №2. С. 3–8.
3. Орлов А.А. Портрет «сетевой личности» в контексте теории поколений // Педагогика. 2019. №10. С. 12–23.
4. Абдуразаков М.М. Взаимодействие субъектов образования в информационно образовательной среде: культура знаний, познания и информационной коммуникации // Педагогика. 2018. №9. С. 39–46.
5. Смирнова А.А. Образовательные онлайн-платформы как явление современного мирового образования: к определению понятия // Искусственные общества. 2019. Т. 14. Выпуск 1 [Электронный ресурс]. Доступ для зарегистрированных пользователей. – URL: <http://artsoc.jes.su/s207751800005274-0-1/> (дата обращения: 20.04.2020).
6. Тиунова Н.Н. Образовательные платформы как средство интенсификации профессиональной подготовки студентов колледжа // Профессиональное образование в России и за рубежом. 2016. №2 (22). С. 103–108.
7. Никитин М.В. Становление образовательной платформы сетевого колледжа – образовательного комплекса: понятийный аппарат, дорожная карта, задачи // Профессиональное образование и рынок труда. 2018. №2. С. 11–20.
8. Забродина И.В., Козлова Н.А., Фортыхина С.Н. Подготовка студентов педагогического вуза к работе с образовательными онлайн-платформами // Балтийский гуманитарный журнал. 2019. №2 (27). С. 113–115.
9. Данильчук Е.В., Куликова Н.Ю., Чернышова М.В., Волков Д.В. Обучение информатике в условиях виртуализации образовательного пространства // Современные проблемы науки и образования. 2019. № 6. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=29323> (дата обращения: 30.11.2019).

REFERENCES

1. Krylov D.A. Virtual educational space as an innovative component of the technogenic educational environment of the university // Modern high-tech technologies. 2016. No. 9. pp. 118-123.
2. Dikov A.V. Evolution of the Internet from the beginning to the present day and beyond // School technologies. 2019. No.2. pp. 3-8.
3. Orlov A.A. Portrait of a "network personality" in the context of the theory of generations // Pedagogy. 2019. No. 10. pp. 12-23.
4. Abdurazakov M.M. Interaction of subjects of education in the information educational environment: culture of knowledge, cognition and information communication // Pedagogy. 2018. No.9. pp. 39-46.
5. Smirnova A.A. Educational online platforms as a phenomenon of modern world education: to the definition of the concept // Artificial societies. 2019. T. 14. Issue 1 [Electronic resource]. Access for registered users. – URL: <http://artsoc.jes.su/s207751800005274-0-1/> (accessed: 04/20/2020).
6. Tiunova N.N. Educational platforms as a means of intensifying professional training of college students // Vocational education in Russia and abroad. 2016. No.2 (22). pp. 103-108.
7. Nikitin M.V. Formation of the educational platform of the network college – educational complex: conceptual apparatus, roadmap, tasks // Vocational education and the labor market. 2018. No.2. pp. 11-20.

8.Zabrodina I.V., Kozlova N.A., Fortygina S.N. Preparing students of a pedagogical university to work with educational online platforms // Baltic Humanitarian Journal. 2019. No.2 (27). pp. 113-115.

9.Danilchuk E.V., Kulikova N.Yu., Chernyshova M.V., Volkov D.V. Teaching computer science in the conditions of virtualization of educational space // Modern problems of science and education. 2019. No. 6. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=29323> (accessed: 30.11.2019).

Таймуратова Лидия Унгарбаевна

*Каспийский университет технологии и инжиниринга им. Ш. Есенова
г. Актау, Казахстан*

Қылычмұрадова Меруерт Жанәбілқызы

*Каспийский университет технологии и инжиниринга им. Ш. Есенова
г. Актау, Казахстан*

МЕТОДЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДИДАКТИЧЕСКИХ РЕСУРСОВ НА ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМЕ

Аннотация. В этой статье раскрывается проблема использования онлайн-платформы как основы для реализации педагогического взаимодействия в сети Интернет с использованием различных каналов телекоммуникаций с режимами on-line или off-line, массовых коммуникаций, социальных сетевых сервисов для активизации познавательной деятельности обучающихся. Раскрывается понятие «образовательные онлайн-платформы», на которых расположены инновационные инструменты педагога для организации интерактивного образовательного процесса, являющиеся востребованными при реализации программ по изучению и применению интерактивных технологий в образовании, так как на их основе можно не только предоставлять в интерактивной и мультимедийной форме теоретические и практические учебные материалы, но также реализовывать само интерактивное взаимодействие участников образовательного процесса.

В статье описаны инновационные технологии обучения, в том числе виды онлайн-платформ и способы их использования в образовательном процессе. Таким образом, слово интерактивный – термин «взаимодействие» обозначает тенденцию разговаривать или общаться с кем-то (человеком) или с кем (например, компьютером) в режиме интервью.

Инновационная воспитательная работа формулируется через рациональное внедрение новых технологий, адаптирующих образовательный процесс к продуктивному обучению. К ним относятся современные технологии, такие как кабельное и спутниковое телевидение, видеоконференции, телефорумы, телемарафоны, портфолио, личные достижения в образовании и профессиональной подготовке, а также обучение развитию жизненных навыков, включая социальное обучение, среди которых упоминаются различные достижения.

В статье я остановился на различных онлайн-платформах, которые использую в образовательном процессе. Например: Quizzlett, Wordwall, Canva, Padlet, Wooclap, Bouncy Balls и т. д.

Ключевые слова. Онлайн-обучение; образовательные онлайн-платформы; сетевые технологии; интерактивность; интерактивные технологии обучения; интернет-сервисы

Taimuratova Lidiya Ungarbayevna

*Caspian University of Technology and Engineering named after Sh.Yesenov
Aktau, Kazakhstan*

Kylychmuradova Meruyert Zhanabilkyzy

*Caspian University of Technology and Engineering named after Sh.Yesenov
Aktau, Kazakhstan*

APPLICATION OF INTERACTIVE TEACHING METHODS IN THE EDUCATIONAL PROCESS

Abstract. The article reveals the problem of using an online platform as a basis for implementing pedagogical interaction on the Internet using various telecommunication channels with on-line or off-line modes, mass communications, social network services to enhance the cognitive activity of students. The concept of “educational online platforms” is revealed, on which innovative teacher tools for organizing an interactive educational process are located, which are in demand when implementing programs for the study and application of interactive technologies in education, since on their basis it is possible not only to provide theoretical and practical educational materials, but also to implement the very interactive interaction of participants in the educational process.

The article describes innovative learning technologies, including types of online platforms and ways of using them in the educational process. Thus, the word interactive - the term interaction refers to the tendency to talk or communicate with someone (a person) or with someone (such as a computer) in an interview manner.

Innovative educational work is formulated through the rational introduction of new technologies that adapt the educational process to productive learning. These include modern technologies such as cable and satellite television, video conferencing, teleforums, telethons, portfolios, personal achievements in education and training, and life skills training, including social learning, among which various achievements are mentioned.

In the article, I focused on various online platforms that I use in the educational process. For example: Quizzlett, Wordwall, Canva, Padlet, Wooclap, Bouncy Balls, etc.

Key words. Online learning; educational online platforms; network technologies; interactivity; interactive learning technologies; Internet services